

[Estrup]

elig tid får løst ældreboligproblemet? Eller sagt lidt mere firkantet: fører dette forslag til, at der indrettes én eneste ekstra ældrebolig ud over, hvad der bygges i dag? Jeg nærer alvorlig frygt for, at svaret er nej. De regneksempler, som gengives i bemærkningerne til lovforslaget, og som på lang sigt viser en begrænset merudgift for kommunerne, bygger uden undtagelse på det nuværende omfang på ca. 1.500 ældreboliger om året. Hvordan skal en ekstra indsats finansieres? Det er jo ikke ubetydelige beløb, kommunerne forudsættes at yde i støtte til hver eneste bolig. En stigning på 1.000 enheder årligt vil alene i grundkapital det første år kræve 90 mill. kr., og hertil kommer så rente- og afdragsbidrag i hele lånets løbetid. Hvad er det for aktiviteter, kommunerne skal skære bort for at få plads til den udgift?

Det er desværre en nærliggende tanke, at når staten nu trækker sig helt ud af finansieringen af ældreboliger og med stor beredvilighed over for kommunernes ønsker ophæver enhver kvotastyring, så sker det med den lumske bagtanke, at der overhovedet ikke er behov for kvoter, for aktiviteten vil stort set være uforandret. Både finans- og økonomiminister sover overordentlig trygt, alt for trygt, med dette forslag. Hvis kommunerne fremover skal dække et øget behov for ældreboliger, så vil de gøre det gennem øget pres på det almennyttige byggeris ældreegnede boliger. Men derved er der andre sociale grupper i boligkøen, som bliver sorteper.

Dette leder direkte frem til en grundlæggende mangel ved lovforslaget. Det rummer ingen som helst overvejelser om omfanget af det ældreboligproblem, som skal løses, og det ikke så meget som antyder, inden for hvilken tidshorisont en løsning skal etableres. Derved slipper man let og elegant uden om enhver antydning af, at det skulle være forbundet med øgede udgifter at skaffe flere ældreboliger. Bevillingsmæssigt flytter man alene penge fra én konto til en anden. Det bliver der ikke flere ældreboliger af, og det understreger endnu en gang, at den langsigtede planlægning og behovsvurdering i boligpolitikken, som vi har efterlyst fra radikal side, mangler.

Det radikale venstre kan ikke gå ind for den foreslåede finansieringsmodel. For os er det afgørende, at der skabes rammer, som giver mulighed for at tilfredsstille det allere-

de konstaterede og fremover stærkt stigende behov for ældreboliger. Det lader sig næppe gøre, medmindre staten fortsat deltager i finansieringen. Det gælder både nybyggeri og ombygninger inden for den eksisterende boligmasse, og det gælder ikke mindst øgede midler til at etablere ældreboliger i forbindelse med byfornyelse.

For en sådan statslig medfinansiering taler desuden, at det er en af vejene til at udligne de meget forskellige krav til fremskaffelse af ældreboliger, som påhviler kommunerne. De tunge ældreproblemer, som de store bysamfund, København, Århus m.fl., skal løse, vil ikke blive rimeligt tilgodeset gennem bloktilskudsmodellen. Prisen for en fortsat statslig deltagelse i finansiering er formentlig en vis fortsættelse af kvotastyringen, men hellere det end et fortsat uløst ældreboligproblem.

Det er ikke muligt at gå i detaljer her ved førstebehandlingen, og jeg vil derfor indskrænke mig til at tage yderligere et par specielle problemer op. Det ene er et problem, som også hr. Pelle Voigt var inde på, og som vedrører kredsen, der skal kunne opføre og drive ældreboligerne. Det er forudsat i forslaget, at ud over den hidtil kendte kreds, nemlig kommuner, almennyttige boligselskaber og selvejende institutioner, skal også private nu kunne deltage. Eftersom ældreboliger er en social opgave med betydelig offentlig støtte, nærer jeg en vis betænkelighed ved at tage private med i denne kreds. Det er naturligvis rimeligt at entrere med private bygherrer om etablering af ældreboliger, vel at mærke hvis arbejdet udbydes i almindelig licitation, og jeg vil bede boligministeren om at bekræfte, at det faktisk er licitationsmodellen, man har haft i tankerne. Men det kan ikke være rimeligt at overlade driften til private uden meget præcise bestemmelser for vilkårene. Der skal ikke indtjenes overskud på driften af ældreboliger, og den bør derfor være forbeholdt administratorer, som arbejder på, hvad man kunne kalde non-profit basis.

Det andet problem vedrører boligministerens adgang til at fastsætte udgiftsrammer for ældreboliger. I bemærkningerne anføres, at rammebeløbet agtes fastlagt svarende til gældende regler for almennyttigt byggeri og lette kollektivboliger. Det forekommer mig faktisk urealistisk. Det er en kendt sag, at rammebeløbet i almennyttigt boligbyggeri har meget